

राज्यातील वरीष्ठ प्राथमिक शाळांमध्ये (इयत्ता ५ वी ते ७ वी) शिक्षण घेत असणाऱ्या अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांच्या शाळेतील उपस्थितीकरिता त्यांच्या पालकांना प्रोत्साहन भत्ता योजना आणि राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील प्राथमिक शाळेत शिक्षण घेत असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना मोफत गणवेश वाटप योजना बंद करण्याबाबत -सन २०१३-१४

महाराष्ट्र शासन

अल्पसंख्याक विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: मोगवा-२०१३/प्र.क्र.११०/का.७,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

तारीख: २७/०१/२०१४

वाचा -

- १) शासन निर्णय क्रमांक: अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.असंस-२००९ /प्र.क्र.३७ /का.-१, दि.०५/०२/२००९.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.असंस-२००९ /प्र.क्र.३६ /का.-१, दि.२४/०२/२००९
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.अविवि-२०१०/प्र.क्र.३८/का.-७, दि.१४/०६/२०१०.
- ४) शासन निर्णय क्रमांक: अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र.अविवि-२०१०/प्र.क्र.९७/का.-७, दि.२८/०३/२०११
- ५) शासन निर्णय क्रमांक: शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्र. संकीर्ण-२०१३/(६७/१३)प्राशि-५, दि.३१/१०/२०१३

प्रस्तावना

शालेय शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्याक लोकसमुहातील विद्यार्थी/ विद्यार्थीनींचे शाळा गळतीचे प्रमाण रोखून त्यांची शाळेतील उपस्थिती वाढविण्याच्या उद्देशाने अल्पसंख्याक विकास विभागामार्फत सन २००८-०९ या वर्षापासून राज्यातील वरीष्ठ प्राथमिक शाळांमध्ये (इयत्ता ५ वी ते ७ वी) शिक्षण घेत असणाऱ्या अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थी / विद्यार्थीनींच्या शाळेतील नियमीत

उपस्थितीकरीता त्यांच्या पालकांना प्रोत्साहन भत्ता देण्याची योजना तसेच राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील प्राथमिक शाळेमध्ये (इयत्ता १ ली ते ४ थी) शिक्षण घेत असणाऱ्या अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थी / विद्यार्थीनींकरीता मोफत गणवेश वाटप योजना राबविण्यात येत आहे. उपरोल्लेखित दोन्ही योजनांच्या गेल्या ५ वर्षातील अंमलबजावणीचा आढावा घेतला असता या योजनांची अंमलबजावणी अपेक्षेनुरूप होत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे. परिणामी या योजनांचा उद्देश तितकासा साध्य झाल्याचे दिसून येत नाही. राज्यातील विविध व्यक्ती /संघटनांकडून या योजनांच्या असमाधानकारक अंमलबजावणीबाबत शासनास तक्रारी/ निवेदने देखील प्राप्त झाली आहेत. या पार्श्वभूमीवर शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय

अल्पसंख्याक विकास विभागामार्फत सन २००८-०९ या वर्षापासून राबविण्यात येणाऱ्या मोफत गणवेश वाटप योजनेतील बहुतांशी लाभार्थी हे केंद्र शासनाच्या सर्व शिक्षा अभियान कार्यक्रमांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या मोफत गणवेश वाटप योजनेतील लाभार्थी (शासकीय आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमधील इयत्ता १ ली ते ८ वी च्या वर्गातील सर्व मुली व अनु. जाती / जमातीची सर्व मुले आणि दारिद्र्य रेषेखालील पालकांची मुले) देखील आहेत. त्यामुळे दोन्ही योजनांची द्विरुक्ती (Duplication) होते. केंद्र शासनमार्फत मोफत गणवेश वाटप योजना राबविण्यात येत असताना व सदर योजनेसाठी केंद्र शासनाकडून राज्याला आवश्यक तो निधी पुरविला जात असताना राज्य शासनाकडून त्याच प्रकारची योजना राबवून राज्य शासनाचा निधी खर्च करणे संयुक्तीक ठरणार नाही.

२. अल्पसंख्याक विकास विभागामार्फत सन २००८-०९ या वर्षापासून राबविण्यात येत असलेल्या राज्यातील वरीष्ठ प्राथमिक शाळांमध्ये (इयत्ता ५ वी ते ७ वी) शिक्षण घेत असणाऱ्या अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थी / विद्यार्थीनींच्या शाळेतील नियमित उपस्थितीकरीता त्यांच्या पालकांना प्रोत्साहन भत्त्यापोटी (प्रतीदिन रु. २/- याप्रमाणे २२० शालेय दिवसाकरिता रु. ४४०/- एवढा प्रोत्साहन भत्ता) देण्यात येणारी रक्कम अगदीच तुटपुंजी असल्याने ही योजनादेखील तितकीशी परिणामकारक नसल्याचे आढळून आले आहे.

३. वरील परिच्छेदामध्ये नमूद पार्श्वभूमी विचारात घेऊन अल्पसंख्याक विकास विभागामार्फत राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील प्राथमिक शाळेमध्ये (इयत्ता १ ली ते ४ थी) शिक्षण घेत असणाऱ्या अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थी / विद्यार्थीनींकरीता राबविण्यात येणारी मोफत गणवेश वाटप योजना, त्याचप्रमाणे सन २००८-०९ या वर्षापासून राबविण्यात येत असलेल्या राज्यातील वरीष्ठ प्राथमिक

शाळांमध्ये (इयत्ता ५ वी ते ७ वी) शिक्षण घेत असणाऱ्या अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थी / विद्यार्थीनींच्या शाळेतील नियमित उपस्थितीकरीता त्यांच्या पालकांना प्रोत्साहन भत्ता देण्याची योजना सन २०१३-१४ या आर्थिक वर्षापासून बंद करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०१३११११५०८२६१४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(व्यंकटेश भट)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
५. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य,
६. सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. *प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई ,
८. प्रधान सचिव, संसदीय कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई, त्यांना विनंती आहे की, मा.विधानसभा / विधानपरिषद सदस्यांना कृपया या शासन निर्णयाची प्रत वितरीत करावी,
९. शिक्षण संचालक (अल्पसंख्याक व प्रौढ), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- १०.सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
- ११.सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद,
- १२.सर्व विभागीय आयुक्त,
- १३.सर्व जिल्हाधिकारी,
- १४.संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,

१५. संचालक, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, प्रशासकीय इमारत ,मंत्रालयासमोर, मुंबई
१६. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
१७. सचिव, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग, मुंबई,
१८. संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे-३०,
१९. अध्यक्ष/सचिव, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे-५,
२०. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक शिक्षण परिषद, जवाहर बालभवन, मुंबई,
२१. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,
२२. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई /नागपूर,
२३. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखापरीक्षा) मुंबई /नागपूर,
२४. संचालक, लेखा व कोषागरे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
२५. अधिदोन व लेखा अधिकारी , मुंबई,
२६. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई ,
२७. सर्व जिल्हा कोषाधिकारी,
२८. मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषदा सर्व
२९. वित्त विभाग (व्यय -४) (अर्थसंकल्प) (वित्तीय सुधारणा-१), मंत्रालय, मुंबई
३०. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
३१. निवड नस्ती./* पत्राद्वारे.